

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
65/2021	Kommunestyret	PS	15.06.2021

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Eirik Haga	FE-241	20/1549

400 ÅRSJUBILEUM - INGEBORGS LEGAT

Vedlegg:

Felles handlingsplan for markeringa i Vaksdal og Øksnes kommunar.

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Kommunestyret er positiv til markeringa av legatet sitt 400-årsjubileum og tek saka til orientering.

Utgifter til markeringa vert finansiert innafor kommunedirektøren sine rammer.

Kommunestyret - Sak 65/2021

KOM - Behandling:

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

KOM - Tilråding/Vedtak:

Kommunestyret er positiv til markeringa av legatet sitt 400-årsjubileum og tek saka til orientering.

Utgifter til markeringa vert finansiert innafor kommunedirektøren sine rammer.

Saksopplysningar:

Ingeborg Mikkelsdotter var prestefrue i Vesterålen på 1600-talet. Då mannen døde, reiste ho heim til Bergen. Ho gløymde aldri fattigdomen blant folket i Vesterålen. 22.august 1621 fekk ho oppretta eit legat. Legatet skulle finansiera årleg ei forsending av ½ tonn mjøl til fordeling mellom fattigfolk i Vesterålen til evig tid.

Legatet skulle administrerast av Domkyrkja i Bergen som skulle behalda overskottet. Då renta endra seg dramatisk vart dette ikkje særleg fordelaktig for Domkyrkja. Difor prøvde kyrkja ved fleire høve å koma fri denne plikta. Høgsterett slo fast at legatet var oppretta til evig tid, og kunne ikkje oppløysast før «dommedags ettermiddag».

Det kom ny kyrkelov. Me fekk formannskapslovene i 1847. Kommunane fekk ansvaret for kyrkjene. Soleis fekk Bergen kommune ansvaret for legatet. Bergen kommune prøvde og å koma seg laus av legatet. Bergen kommune tilbød kommunane i Vesterålen ein eingongssum mot at Bergen skulle sleppa å senda mjøl nordover. Dei fleste kommunane takka ja. Øksnes kommune takka nei. Dei ville ha mjøl til dei fattige til evig tid.

På 1950-talet var ordføraren i Bergen styreleiar i Vaksdal Mølle. Han fekk ein avtale med vår lokale mølle om at dei skulle overta denne plikta. Vaksdal Mølle – seinare Norgesmøllene – har sidan sendt ½ tonn til Øksnes.

Vaksdal og Øksnes kommunar samarbeider om markeringa av jubileet. Det meste av aktivitetane vert lagde til siste halvår av 2021. Det vert arbeidd med å trekka Bergen kommune, Nordland fylkeskommune og Vestland fylkeskommune med i markeringa.

Vurdering:

Det er ikkje kvar dag ein har høve til å markera eit 400-årsjubileum.

Kommunedirektøren meiner ei slik markering opnar opp mange moglegheiter. Det gjev høve til å setja Vaksdal på kartet på ein positiv måte, og vil kunne tena som konkretisering av historia i skule og barnehage. Kontakt mellom einingane i Vaksdal og Øksnes er positivt. Den felles handlingsplanen gjev rom for ulike kulturelle aktivitetar.